

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0402/2012

6.12.2012

JELENTÉS

a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról
(2012/2028(INI))

Gazdasági és Monetáris Bizottság

Előadó: Sylvie Goulard

RR\921754HU.doc

PE491.075v02-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

TARTALOM

	Oldalszám
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
MELLÉKLET	12
INDOKOLÁS	15
VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL...	20
VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL.....	24
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	27

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról

(2012/2028(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Unió bővített gazdasági kormányzási keretrendszerére, ezen belül a hatos csomagra, a Parlament – megegyezés tárgyat képező javaslataira a kettes csomagra és a költségvetési paktumra irányulóan,
 - tekintettel az Európai Tanács elnökének 2012. június 26-án¹, illetve 2012. október 12-én² kiadott, „A valódi gazdasági és monetáris unió felé” című két jelentésére,
 - tekintettel az Európai Tanács 2012. június 28–29-i, az euróövezet gazdasági és pénzügyi felépítésének javítási lehetőségeit feltérképező következtetéseire³,
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 125. cikkére,
 - tekintettel a gazdasági és monetáris unió első tíz évéről és jövőbeni kihívásairól szóló, 2008. november 18-i állásfoglalására⁴,
 - tekintettel a pénzügyi, gazdasági és szociális válságról, illetve a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlásokról szóló 2011. július 6-i állásfoglalására⁵,
 - tekintettel a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról szóló, 2011. november 23-i bizottsági zöld könyvre (COM(2011)0818),
 - tekintettel a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról szóló, 2012. február 15-i állásfoglalására⁶,
 - tekintettel az ezen állásfoglaláshoz csatolt ütemtervre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére, valamint a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság és a Jogi Bizottság véleményére (A7-0402/2012),
- A. mivel a Parlament kérte a Bizottságot, hogy nyújtson be jelentést az eurókötvények bevezetésének lehetőségéről, ami szerves része a gazdasági kormányzásra vonatkozó intézkedéscsomagról (hatos csomag) szóló, Parlament és Tanács közötti megállapodásnak;

¹ http://ec.europa.eu/economy_finance/focuson/crisis/documents/131201_en.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/132809.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131359.pdf

⁴ HL C 16. E, 2010.1.22., 8. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0331.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0046.

- B. mivel a zöld könyv széles körű nyilvános vitát kezdeményezett a stabilitási kötvények fogalmáról; mivel a zöld könyv értékeli az államkötvények euróövezeti tagállamok körében történő közös kibocsátásának megvalósíthatóságát és tárgyalja a szükséges feltételeket;
- C. mivel – a tágabb, uniós perspektíva figyelmen kívül hagyása nélkül – az euróövezet egyedi helyzetben van, hiszen a részt vevő tagállamok anélkül használnak közös valutát, hogy közös költségvetési politikájuk és közös kötvénypiacuk lenne; mivel ennél fogva jó okkal lehet üdvözölni az „A valódi gazdasági és monetáris unió felé” címmel az Európai Tanács elnöke által ismertetett két jelentésben található javaslattervezeteket, amelyek jó kiindulópontnak minősülnek egy rendezett és valódi gazdasági és monetáris unió kialakításához;
- D. mivel az EUMSZ 125. cikke tiltja a tagállamoknak, hogy más tagállamok kötelezettségeit átvállalják;
- E. mivel az Európai Központi Bank (EKB) pénzügyi politikája nem megoldás a tagállamok pénzügyi és strukturális problémáira, és a standardtól eltérő intézkedéseinek hatékonysága korlátozott;
- F. mivel egyetlen szövetségi állam (ideértve az Amerikai Egyesült Államokat és Németországot is) sem bocsát ki a zöld könyv 1. és 2. változatában tervezett eurókötvényeknek megfelelő kötvényt, ami az eurókötvényeket olyan, teljesen új fogalom szintjére emeli, amely nem hasonlítható sem a kipróbált és megbízhatónak vélt amerikai kincstárjegyekhez, sem pedig a német szövetségi értékpapírokhoz (Bundesanleihen);
- G. mivel a piac által az államadósságokkal szemben tanúsított bizalmatlanság, az európai bankok helyzete és az európai vezetők képtelensége miatt, hogy határozott lépéseket tegyenek az egységes pénznem védelme és tökéletesítése érdekében, a tagállamok nehézségekkel küzdenek az ésszerű árfolyamokon finanszírozáshoz jutás terén;
- H. mivel a válság nemcsak az euróövezet tagállamainak egymástól való kölcsönös függőségét mutatta meg, hanem azt is, hogy szilárdabb pénzügyi unióra van szükség, amely hatékony mechanizmusokkal bír a tarthatatlan költségvetési útvonalak korrigálására, a felborult makrogazdasági egyensúly, az adósság szint és a tagállamok költségvetési mérlegének felső határai helyreállítására;
- I. mivel a legtöbb euróövezeti tagállam túlzott adósságár és költségvetési hiányát orvosló minden fenntartható megoldásnak előfeltétele a növekedésnek kedvező konszolidációs intézkedések iránti szavahihető elkötelezettség;
- J. mivel az euróövezet államadósságainak közössé alakítása önmagában nem orvosolhatja az euróövezet versenyképességének elvesztését;
- K. mivel a több és közös kötelezettséggel járó közös adósságkibocsátás, illetve a költségvetési fegyelemmel és ellenőrzéssel járó fokozott költségvetési integráció ugyanazon érem két oldala;

1. üdvözli a válság enyhítésére és megoldására irányuló különféle erőfeszítéseket, és felhívja a figyelmet az EMU új, megerősített irányítására, a mentőcsomagokra vonatkozó közelmúltbeli megállapodásokra és az EKB által hozott döntésekre; ugyanakkor úgy véli, hogy továbbra is szükség van egy tartós megoldásra vonatkozó megállapodásra egy olyan kiegyensúlyozott megközelítés kidolgozása érdekében, amely az euróövezeten belül ötvözi a szolidaritást és a felelősségvállalást; emlékeztet arra, hogy három, az euróövezeten kívüli tagállam is támogatást kap az államadóssággal kapcsolatos válságuk leküzdésére;
2. továbbra is rendkívüli módon aggódik a jelenleg folyó euróövezeti válság és azon fenyegetés miatt, amelyet a válság Unió-szerte a szegénységgel és munkanélküliséggel küzdő milliókra nézve jelent; hangsúlyozza, hogy a gazdasági és monetáris unió integritásának megőrzése érdekében amellet, hogy strukturális reformokra és az euróövezet számára az országspecifikus gazdasági sokkok mérsékléséhez hozzájáruló vagy a strukturális reformokat elősegítő, közös fiskális rendszer kidolgozására kell törekedni, olyan, alternatív módozatokat kell találni a piachoz való hozzáférés fenntartására vagy a tagállamok általi hitelfelvétel költségeinek csökkentésére, amelyek nem kizárólag a mentőmechanizmusokon – például az ESM-en és az EFSF-en – alapulnak;
3. üdvözli az Európai Tanács 2012. június 30-i, arra vonatkozó határozatát, mely szerint fel kell térképezni az euróövezet gazdasági és pénzügyi szerkezetének javítási lehetőségeit, miközben kerülni kell az erkölcsi kockázatot, továbbá rendezett és fenntartható államháztartást kell megvalósítani; úgy véli, hogy a megerősödött Unió megteremtésére irányuló hosszú távú elképzelést fokozott demokratikus legitimitásra kell építeni, a közösségi módszerre kell alapozni, és azt időhöz kötött útitervnek kell kíséernie;
4. megjegyzi, hogy az Európai Pénzügyi Stabilizációs Mechanizmus (EFSM), az Európai pénzügyi stabilizációs eszköz (EFSF) és az Európai Stabilizációs Mechanizmus (ESM) az EU által eleddig megtervezett tűzfalak legfontosabbjai; tudatában van annak, hogy az ESM fizetőképességi és elkülönítési ügyek tekintetében betöltött szerepe a jövőben nem hagyható figyelmen kívül; üdvözli azt az EU Tanácsa által 2012. október 18–19-én vállalt kötelezettséget, miszerint amennyiben az EKB bevonásával tényleges egységes felügyeleti mechanizmus jön létre, lehetővé kell tenni, hogy az ESM szabályszerű döntés alapján az euróövezeti bankokat közvetlenül újratőkésítse;
5. hangsúlyozza, hogy minden tagállamban szükség van a költségvetés konszolidálására és szerkezeti reformokra irányuló, hiteles stratégiára, és hogy ezek lényegesek a költségvetési hitelesség helyreállításához és a rendezett és fenntartható államháztartáshoz; a rendezett államháztartás pedig a közös adósságkibocsátási rendszer bevezetéséhez és működtetéséhez szükséges;
6. üdvözli a zöld könyv bemutatását, amely az Európai Parlament régi kérésének tesz eleget; úgy véli, hogy a stabilitási kötvények bevezetése jelentőségét tekintve az egységes pénznem bevezetésével egyenértékű művelet lenne;
7. üdvözli a tagállamok által a konszolidációra és a strukturális reformokra vonatkozóan tett erőfeszítéseket, és elismerését fejezi ki amiatt, hogy az európai polgárok nehéz és megerőltető erőfeszítéseket kérnek; sürgeti a tagállamokat, hogy a költségvetési

konzolidáció tekintetében továbbra is tegyenek eleget vállalásaiknak és a megkötött megállapodásoknak, valamint megfelelően vegyék figyelembe a makrogazdasági összefüggéseket, és fokozzák a túlzott makrogazdasági egyensúlytlanaságok mérséklésére irányuló erőfeszítéseiket;

8. ugyanakkor komolyan aggódik amiatt, hogy a tagállamok által tett reform- és konszolidációs erőfeszítések ellenére a pénzügyi piaci befektetők és szereplők nem tudják majd kellőképpen értékelni az eddig megtett erőfeszítéseket és továbbra is megpróbálnak spekulatív nyomást gyakorolni a politikákra, ami a növekvő kamatrésekben és a nagyfokú volatilitásban mutatkozik meg;
9. meggyőződése, hogy sürgős lépéseket kell tenni az euróövezet hosszabb távú stratégiájának kidolgozása érdekében, amely a költségvetési unió felé való elmozdulás révén biztosítja a rendezett államháztartást, a fenntartható növekedést, a szociális kohéziót és a foglalkoztatás magas szintjét, az erkölcsi kockázat megelőzése és a konvergencia támogatása mellett; örömmel veszi tudomásul, hogy az Európai Tanács, a Bizottság, az eurócsoport és az EKB elnökei által ismertetett jelentés vitát indított az euróövezet átfogó, nagyívű és hiteles stratégiájáról;
10. felismeri a nyugtalanság önkormányzati adósságpiacokon érezhető jeleit és azt, hogy azok hogyan függenek össze az érintett tagállamra nehezedő nyomással;
11. felszólítja azokat a tagállamokat, ahol jelentős mértékű az önkormányzati vagy tartományi eladósodás, hogy léptessenek életbe mechanizmusokat olyan, közös stabilitási kötvényeknek a költségvetési fegyelem feltétele melletti kibocsátására, amely az illető tagállam államadósságának szintjére helyezi át az önkormányzati adósságok által kifejtett nyomást;
12. örömmel veszi tudomásul, hogy az euró világszerte második helyre került a globális tartalékvalutaként; rámutat arra, hogy az euróövezet hosszú távú stratégiai érdeke, hogy kihasználja a közös pénznemből eredő összes lehetséges előnyt, például annak lehetőségét, hogy likvid és diverzifikált kötvénypiacot hozzon létre, és globális tartalékvalutaként megerősítse az eurót; úgy véli, hogy ehhez integrált európai pénzügyi, gazdasági és költségvetési keretekre van szükség;
13. megjegyzi, hogy az integrált költségvetési keretek lényegesek a rendezett költségvetési politika, az átfogó koordináció, a közös döntéshozatal, a fokozottabb végrehajtás és az adósságkibocsátás felé tett arányos lépések biztosításához, valamint hogy az államadósság közössé alakítása érdekében javasolt rendszerek némelyike nem feltétlenül egyeztethető össze egyes tagállamok alkotmányjogi előírásaival;
14. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi helyzet rövid távon a minőségi eszközökhöz való menekülést („flight to quality”) idézett elő (a legbiztonságosabb ügyletek keresése, még nagyon alacsony nyereség esetén is), ami a bankok és más pénzügyi intézetek számára finanszírozási kihívásokat eredményez;
15. aggódik amiatt, hogy a bankok birtokában nagy mennyiségű hazai államkötvény van, ami téves visszacsatolást hoz létre, amikor az államadósság tekintetében gyakorolt nyomás a bankokra gyakorolt nyomássá alakul; emlékeztet arra, hogy az eszközök és a

kötelezettségek diverzifikálása a stabilitás biztosításának egyik eszköze, illetve a belső piacnak köszönhető, elhanyagolt előnyök egyike;

16. hangsúlyozza, hogy minden meglévő és jövőbeni eszközt és intézményt, amely szűk vagy tág értelemben véve része az Unió gazdasági kormányzási keretrendszerének, demokratikusan legitimálni kell;
17. úgy véli, hogy a közös kötvényekre vonatkozó kilátások erőteljes jelzésül szolgálhatnak a pénzügyi piacok számára, elősegítgetik az EMU integritásának megőrzését, megalapozhatják a gazdasági stabilitás helyreállítását és a bizonytalanság csökkentését, amennyiben az uniós pénzügyi és költségvetési integráció és felügyelet terén előrelépés történik; megismétli azt az álláspontját, hogy a sorrendiség kulcsfontosságú kérdés, amely az egységes valuta bevezetéséhez kapcsolódó maastrichti kritériumokhoz hasonló, kötelező erejű ütemtervet von maga után; kéri a Bizottság azon javaslatának további kifejtését, hogy a közös adósságkibocsátást például a stabilitási és növekedési paktum betartásától kellene függővé tenni;
18. ajánlja a Bizottságnak, hogy tisztázza az erős fiskális konszolidáción és költségvetési fegyelmen alapuló kilépési és belépési kritériumokat, vegye ugyanakkor figyelembe a jelenlegi válságot és a számos euróövezeti országban bevezetett költségvetési kiigazításokat;
19. megállapítja, hogy az euróövezetben 1999 óta pozitív és negatív fejlemények is bekövetkeztek, és hangsúlyozza, hogy az államadósságok kamatlábkonvergenciája fenntarthatatlan adósság szintek felhalmozására ösztönzött; megállapítja, hogy a nyilvános és a politikai vita során különböző javaslatok születtek a közös hitelpapírok részleges kibocsátásának módjaira, így például az egyes rövid távú finanszírozási eszközök korlátozott és feltételes alapú összevonására (eurókincstárjegyek) vagy az európai adósságtörlesztési alapra fokozatos áttérésre;
20. hangsúlyozza, hogy a közös kötvénykibocsátás felé való bárminemű elmozdulás során teljes mértékben figyelembe kell venni az egységes piaci szemléletet, biztosítva, hogy a részes és a nem részes tagállamok között ne jöjjön létre szükségtelen akadály vagy egyensúlyhiány;
21. emlékeztet arra, hogy az egyes tagállamok a közös kötvénykibocsátási rendszerben is kötelesek visszafizetni adósságuk egészét; emlékeztet arra, hogy a közös kötvénykibocsátás nem nyújt garanciát azzal szemben, hogy valamely tagállam nem tudja visszafizetni adósságát;
22. úgy véli, hogy csak olyan közös kötvények kibocsátását szabad fontolóra venni, amelyek tulajdonosait szigorúan szenior kategóriába sorolják az uniós adófizetők védelme érdekében;
23. elismeri, hogy a nem megfelelő versenyképesség és a strukturális reformok elmaradása a reálgazdaságot tekintve kritikus tényező egy adott ország gazdasági helyzetének folyamatos romlásában;
24. megállapítja, hogy az eurókötvényekre vonatkozó javaslatok többsége magában foglal

olyan módozatokat, amelyekkel korlátozható azon tagállamok kötvényekhez való hozzáférése, amelyek költségvetési helyzete kezelhetetlenné válik; ezért kéri azon mechanizmusok fenntartását, amelyek segítséget tudnak nyújtani a likviditási (és nem fizetéképtelenségi) válság formájában nehézségekkel küzdő és a közös kötvénykibocsátásból kizárt tagállamok számára; úgy véli, hogy e célból fenn kell tartani az Európai Stabilitási Mechanizmust, úgy véli, hogy az ESM-et a közösségi módszer hatálya alá kellene vonni;

25. kéri a Bizottságot, hogy dolgozza ki jobban a kölcsönök tagállamoknak való kiosztására vonatkozó kritériumokat, mivel a zöld könyv csupán annyit rögzít, hogy erre „szükségleteiknek megfelelően” kerül majd sor; kitart amellett, hogy az egyik fő kiosztási kritériumként az adósságszolgálati képességet kell meghatározni;
26. rámutat, hogy a Bizottság zöld könyve szerint a kék kötvényekre irányuló javaslatban a GDP arányában meghatározott 60%-os felső korlát túl magas ahhoz, hogy biztosítsa a rendszer stabilitását, és e korlátra vonatkozóan további pontosítást kér;
27. úgy véli, hogy ütemtervet kell kidolgozni rövid távon a jelenlegi válságból való kilábalás céljából, hosszabb távon pedig egy költségvetési unió felé történő elmozdulás érdekében a gazdasági és monetáris unió kiteljesítése, megerősítése és elmélyítése révén;
28. felhívja a Bizottságot, hogy mihamarabb terjesszen jelentést az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben megvizsgálja a államadósság-instrumentumok közös kibocsátásához vezető lehetséges ütemtervre irányuló lehetőségeket és javaslatokat tesz, figyelembe véve a pénzügyi, költségvetési és jogi szempontokat is; úgy véli, hogy a Bizottságnak ezzel összefüggésben és a 2012. október 12-i ideiglenes Van Rompuy-jelentéssel párhuzamosan különös figyelmet kell fordítania egy olyan visszavásárlási alap megvalósíthatóságára, amely az adósságinstrumentumok ideiglenes közös kibocsátását ötvözi a fiskális kiigazítás szigorú szabályaival azon részt vevő országok esetében, amelyek adósságállománya meghaladja a GDP 60%-át, és amelyek vállalják, hogy a törlesztésre legfeljebb 25 éven belül sort kerítenek – amely a megújult stabilitási és növekedési paktumban előirányozottnál hosszabb időszak, ugyanakkor a gyakorlatban elegendő gazdasági növekedést és igen szigorú fiskális fegyelmet tesz szükségessé;
29. kéri a tagállamokat, hogy a 2012. október 12-i Van Rompuy-jelentésben foglaltak szerint mérlegeljék közös, rövid lejáratú adósság euróköncstárjegyek formájában történő kibocsátását, hogy megvédjék az alapvetően fenntartható költségvetési politikával rendelkező tagállamokat a likviditás hiányát okozó pánikszerű megrohanástól, valamint az államadósság-válság és a bankválság, valamint a pánik kiváltotta negatív externáliák közötti ördögi körtől, ami a piac súlyos torzulását eredményezi, és implicit támogatásokat generált azon tagállamok számára, amelyek államkötvényeinek kamatszintje abnormálisan alacsony;
30. sürgeti a tagállamokat, hogy vizsgálják meg a biztonságos kötvények rendszere vagy más, egy kötvénykosár ötletén alapuló javaslatok felé való elmozdulás kivitelezhetőségét;
31. úgy véli, hogy az időben és mennyiségben korlátozható euróköncstárjegyek időt és stabilitást biztosítanak más intézkedések, így például a stabilitási és növekedési paktum és a kettős csomag számára helytállóságuk bizonyítására, illetve az euróövezet jövőbeli

integrációját célzó, hosszabb távú intézkedések megvalósítására;

32. felhívja a Bizottságot, hogy vegyen részt a közös kötvénykibocsátás jogi korlátainak tisztázásában, különösen az EUMSZ 125. cikkét és annak a három lehetséges kibocsátási módozatra: az együttes felelősségre, az egyetemleges felelősségre és az együttes és egyetemleges felelősségre gyakorolt hatását illetően; sürgeti a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az EUMSZ 352. cikkének (1) bekezdését vagy bármely más jogalapot alkalmazzák a részleges közös adósságkibocsátási megoldás végrehajtására anélkül, hogy a Szerződést módosítani kellene, ideértve, ideértve az EUMSZ 121. és 136. cikkén alapuló felügyeleti és jelentéstételi keretet, amelynek célja az euróvezeti tagállamok és az euróövezet egésze által a megerősített és valódi gazdasági és monetáris unió irányában elért előrehaladás, illetve a kölcsönössé tett keretbe nem tartozó államadósság-instrumentumok kibocsátásának összehangolását célzó intézkedések negyedévenkénti nyomon követése;
33. üdvözli az eurócsoport 2012. június 29-i csúcsertekezlete által elfogadott határozat elveit, amelyek célja az euró stabilitásának biztosítása, és amelynek értelmében „különösen a meglévő EFSF/ESM eszközöket fogjuk rugalmasan és hatékonyan felhasználni azon országok piacainak stabilizálására, melyek betartják az országspecifikus ajánlásokat és egyéb kötelezettségeiket – a meghatározott időpontokat is –, melyeket az európai szemeszter, a Stabilitási és Növekedési Paktum és a túlzott egyensúlyhiány esetén követendő eljárás keretében vállaltak”; elismeri, hogy a feltételeket egy egyetértési megállapodásban rögzítik majd, és hogy az EKB „az EFSF/ESM megbízottjaként hatékonyan és eredményesen piaci műveleteket” végez majd;
34. meggyőződése, hogy ezzel párhuzamosan sürgős szükség van az európai banki ágazat újratökésítésére és pénzügyi szolgáltatások egységes uniós piacának kiteljesítésére; üdvözli a Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a bankintézmények számára egységes európai felügyeleti mechanizmus valamint – ideálisan az egységes felügyeleti mechanizmus hatálybalépésével egyidejűleg – egységes európai rendezési és szanalási rendszer jöjjön létre; kéri továbbá, hogy az ESM a jövőben, közvetlenül az egységes felügyeleti mechanizmus működésbe lépésétől kezdve finanszírozhasson nehézségekkel küzdő bankokat; hangsúlyozza, hogy a közös felügyeleti mechanizmusnak elszámoltathatónak kell lennie a Parlament és a Tanács felé az európai felügyelet területén hozott intézkedésekért és döntésekért, és be kell számolnia a Parlament illetékes bizottságának;
35. megerősíti, hogy végre kell hajtani a válságkezelő eszközöket, és elismeri, hogy a pénzügyi ágazat nem megfelelő szabályozása jelentékeny tényező abban, hogy több euróvezeti tagállam is nehéz költségvetési helyzetben van;
36. határozottan úgy véli, hogy a közös adósságinstrumentumok EFSF-kötvényhez hasonló, külön felelősség melletti kibocsátása azzal a veszéllyel jár, hogy nem lesz kellően vonzó a befektetők számára, amennyiben néhány, a rendszerben részt vevő tagállam államháztartása továbbra sem fenntartható;
37. megjegyzi, hogy előfordulhat, hogy három forgatókönyv közül kell választani: az első egy egységes kamatláb valamennyi részt vevő tagállam számára, amelynek révén a gazdasági előnyök áthelyeződnek az országok között, a második egy differenciált kamatláb, a

harmadik pedig egy kompenzációs rendszerrel – például a Bizottság általi lebegtetéssel – összekötött, egységes kamatláb, amely által az alacsonyabb minősítésű tagállamok pénzügyi értelemben kompenzálják a jobb minősítésűeket;

38. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozza ki jobban azt a lehetőséget, hogy az eltérő minősítésű tagállamok között differenciált kamatlábrendszert hoz létre, és különösen tisztázza, hogy a piaci mechanizmusok közös kötvények bevezetése általi semlegesítése után kik és hogyan állapítják meg e minősítéseket;
39. egyetért a Bizottság által a zöld könyvben kifejtett állásponttal, miszerint az eurókötvény-rendszer stabilitásának terhe nem nyugodhat csupán néhány, fenntartható államháztartású tagállam vállán, és hogy e rendszerhez megerősített fiskális unióra, erőteljesebb költségvetési fegyelemre és ellenőrzésre volna szükség az erkölcsi kockázat elkerülése érdekében;
40. meggyőződése, hogy az adósság közössé tételének rendszere lehetségesnek bizonyul és beleágyazódik a stabilitást célzó keretbe, a valódi gazdasági és monetáris unióhoz vezető ütemtervben a Szerződés módosítását kell tervbe venni, amely az egyetemleges felelősség melletti kötvénykibocsátást vonhatja maga után;
41. úgy véli, hogy a nemzeti kibocsátás részleges helyettesítésének (így a kék/piros kötvényeknek) a rendszere egyfelől csökkentheti a stabil és fenntartható államháztartással rendelkező tagállamok kölcsönfelvételi költségeit, másfelől pedig a túlzott adósságot felhalmozókat az adósság csökkentésére ösztönözheti, mivel a piros kötvényekhez kapcsolódó kockázat magasabb lenne, a kamatlábak pedig emelkednének;
42. felhívja a Bizottságot, hogy adott esetben az EKB-vel és az Európai Bankhatósággal (EBH) egyeztetve alaposan értékelje a bármely rendszerhez kapcsolódó technikai részleteket, így a garanciákat, az ügyletrézsorozatokba való besorolásra és az összevonási struktúrákat, az esetleges biztosítékokat, a szabályalapú és a piacialapú fiskális fegyelem közötti egyensúlyt, a kiegészítő biztosítékokat (különösen a bármely rendszerben való részvétel tekintetében), az átstrukturálást, a kibocsátást, a meglévő stabilitási mechanizmusokkal való kapcsolatokat, a befektetői bázist, a szabályozási előírásokat (pl. a tőkemegfelelést), az adósság fokozatos fedezetét és a lejáratot; sürgeti a Bizottságot, hogy mérlegelje, melyik az irányítás és az elszámoltathatóság legitim és megfelelő formája;
43. hangsúlyozza, hogy a válságból való kilábalást célzó rövid távú intézkedések végrehajtását követően, a kötelező érvényű ütemterv egyik első lépéseként a rendes jogalkotási eljárás alapján nyomon követést kell végezni, a döntéshozatal szintjén teljes körű demokratikus elszámoltathatóságot biztosítva; hangsúlyozza a Bizottság számára, hogy javaslatának kidolgozása során az Európai Parlament képviselőiből és a tagállamok, valamint az EKB képviselőiből álló ideiglenes testületet hozhat létre; emlékeztet arra, hogy teljes körűen élni kíván valamennyi előjogával és kezdeményezési jogával, ideértve a Szerződés módosításának kezdeményezéséhez való jogot is; úgy véli, hogy e testületnek meg kellene vizsgálnia a valódi szövetségi kötvények kibocsátásának lehetőségét is egy javított európai költségvetéssel összefüggésben;
44. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak tanulmányoznia kellene a mellékletben ismertetett

valamennyi lehetőség (mind az 1., mind a 2. fázis) megvalósíthatóságát, mivel e lehetőségek nem feltétlenül alternatívák, hanem bizonyos körülmények esetén kumulatív és egyidejű lehetőségek;

45. tudatában van annak, hogy az adósság közössé tételével kapcsolatos, főként a tudományos körökből származó javaslatok száma folyamatosan növekszik; megállapítja, hogy e javaslatok között jelentős különbségek vannak;
46. osztja a Bizottság aggodalmait a stabilitási kötvényeknek a tagállami számviteli szabályok szerinti kezelésével összefüggő kérdésekkel kapcsolatban; sürgeti a Bizottságot, hogy végezze el a stabilitási kötvényekre vonatkozó különböző garanciális struktúrák GDP-arányos nemzeti államadósságra gyakorolt hatásának átfogó értékelését;
47. tudomásul veszi a Bizottság által a zöld könyvben említett erkölcsi kockázat problémáját, azonban szükségesnek tartja az erkölcsi kockázat problémájának részletes elemzését annak érdekében, hogy ezzel kapcsolatban le lehessen vonni a helyes következtetéseket és adott esetben meg lehessen találni a megfelelő megoldásokat;
48. úgy véli, hogy az erkölcsi kockázat a garanciák és a fiskális fegyelmet ösztönző mechanizmusok megfelelő meghatározásával elkerülhető;
49. utasítja elnökét, hogy ezt az állásfoglalást továbbítsa a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Központi Banknak.

MELLÉKLET

Az ütemterv

Az alábbiakban a különböző lépések sorából álló lehetőség következik:

1. szakasz – A válságból való kilábalást célzó azonnali intézkedések

1. Egy ideiglenes európai visszavásárlási alap létrehozása az adósság fenntartható szintre való csökkentése érdekében, megfizethető kamatlábak mellett

A Bizottság javaslatot tesz egy ideiglenes európai visszavásárlási alap azonnali létrehozására, a következő elvek mentén:

- az adósságok GDP 60%-ának megfelelő maastrichti referenciaérték feletti összegének egyszeri áthelyezése egy egyetemleges felelősség hatálya alá tartozó közös alapba, egy öt éves bevezetési szakasz során; az ilyen áthelyezést fokozatosan kell bevezetni, és kezdetben csak a GDP 60%-ának megfelelő maastrichti küszöbérték feletti adósság 10%-át kell áthelyezni; az ezt követő áthelyezéseket fokozatosan kell elvégezni;
- a részvétel teljes kiigazítási programmal nem rendelkező tagállamokra való korlátozása; azon tagállamok fokozatos bevonásának lehetővé tétele, amelyek sikeresen megvalósították kiigazítási programjukat; megfelelően kell értékelni a kiigazítási program alá tartozó tagállamok részvételének áthidalását;
- a tagállamok kötelezése arra, hogy legfeljebb 25 éves referencia-időtartam alatt autonóm módon visszavásárolják az áthelyezett adósságot;
- szigorú követelmények alkalmazása, amelyek jelenthetik i) biztosítékok nyújtását; ii) a költségvetési konszolidációs tervek és szerkezeti reformok folytatása iránti elköteleződést;
- a megerősített EMU-keret számszerűsített költségvetési szabályainak végrehajtása azon adósságoknak a GDP legfeljebb 60%-ára való korlátozása érdekében, amelyek kizárólag a részt vevő tagállaméi maradnak;
- a koordináció megerősítése a gazdasági kormányzás új keretrendszerének végrehajtása révén a megerősített EU 2020 stratégiával és a Bizottság által nyomon követett, kötelező strukturális reformra vonatkozó menetrenddel együtt;
- átlátható és kiszámítható kilépési eljárások biztosítása a tagállamok számára. A bentmaradást kell ösztönözni, ezért a kilépést költségessé kell tenni; a bevezetési szakasz során a kötelezettségvállalások teljesítésének elmulasztása a bevezetési szakasz azonnali felfüggesztését vonja maga után, illetve a kötelezettségvállalások teljesítésének elmulasztása bármely szakaszban az alapnál letétbe helyezett biztosíték elvesztésével jár.

2. Eurókincstárjegyek bevezetése a tagállamok likviditás hiányát okozó, pánikszerű megrohanásoktól való védelme érdekében

A Bizottság javaslatot tesz egy közös, rövid lejáratú adósságok kibocsátására szolgáló rendszer azonnali létrehozására, a következő elvek mentén:

- ügynökség létrehozása vagy egy már meglévő jogalany felhasználása arra, hogy eurókincstárjegyeket bocsásson ki, az összes, teljes kiigazítási programmal nem rendelkező euróövezeti tagállam részvételével; azon tagállamok fokozatos bevonásának lehetővé tétele, amelyek sikeresen megvalósították kiigazítási programjukat;
- azon tagállamok, amelyek nem felelnek meg a stabilitási és növekedési paktumban meghatározott szabályoknak, büntetőkamatra számíthatnak;
- a GDP legfeljebb 10%-ának megfelelő eurókincstárjegyek maximális lejáratának előírása, ami lehetővé teszi a folyamatos nyomon követést és a rövid lejárat miatt a garanciák gyakori megújítását;
- az eurókincstárjegyek kiváltanak a tagállamok által kibocsátandó minden rövid lejáratú adósságot, de a tagállamok következőképpen továbbra is egyedül felelősek az adósságaik hosszabb lejáratú történő kibocsátásáért, amelyet minden ország igénye, költségvetési helyzete és adósságaránya szerint kell nyomon követni és korlátozni;
- a kölcsönössé tett keretbe nem tartozó állampapírok kibocsátásának összehangolását célzó intézkedések elfogadása;
- a nemzeti parlamentek részvételének előírása az érintett tagállam alkotmányos szabályainak megfelelően;

A Bizottságnak figyelembe kellene vennie a valódi gazdasági és monetáris unióról szóló végleges Van Rompuy-jelentés által levont következtetéseket.

2. szakasz – Részleges közös kibocsátás – A kék kötvények bevezetése: az évente allokált, közösen kibocsátandó adósság legfeljebb a GDP 60%-a, a Szerződés módosítása nélkül

A Bizottság megvizsgálja és az Európai Parlamentnek benyújtja a GDP 60%-a alatti, közösen kibocsátandó adósság allokációjára szolgáló és nemzeti adósságfűvek vagy az erkölcsi kockázatot elkerülő más megfelelő mechanizmusok által védett rendszer létrehozására vonatkozó javaslatok lehetőségével kapcsolatos következtetéseit, többek között az alábbi elvek alapján:

- a részvétel azon tagállamokra való korlátozása, amelyek a gazdasági és monetáris unióbeli stabilitásról, koordinációról és kormányzásról szóló szerződés 16. cikkével összhangban megfelelnek a stabilitási és növekedési paktumnak és a közösségi hatályú költségvetési paktumnak, és amelyekben nem folyik teljes kiigazítási program;
- az egyetemleges felelősség mellett kibocsátandó adósság összegének a GDP 60%-ánál kisebb részére való szigorú korlátozása, megtiltva a részt vevő tagállamoknak, hogy a közös kibocsátáson kívül elsőhelyi adósságot bocsássonak ki;
- a kék kötvények allokációjára és a megfelelő garanciáikra vonatkozó végső döntést

valamennyi részt vevő ország nemzeti parlamentjeinek kell meghoznia;

- biztosíték nyújtásának előírása a részt vevő tagállamok számára;
- allokációs mechanizmus kialakítása a költségvetési fegyelem, a gazdasági ciklus és a jelentős kamatkülönbségek tiszteletben tartásának figyelembevételével és a hitelnyújtási követelményekkel súlyozva.

3. szakasz – Teljes mértékben közös államadósság-kibocsátás a Szerződés módosításával

A Bizottság a bizottság munkája alapján, valamint az uniós jogi keret minden esetleges változtatását és a Szerződés módosítását követően – amennyiben szükséges, figyelembe véve a tagállamok alkotmányainak módosítását is –, javaslatokat terjeszt elő kötvények közös kibocsátására szolgáló rendszer létrehozására, a következő elveknek megfelelően:

- a részvétel azon tagállamokra való korlátozása, amelyek megfelelnek a 2. szakaszban meghatározott feltételeknek;
- egy európai adósságkezelő ügynökség létrehozása a kötvények kibocsátása céljából;
- megfelelő, demokratikusan legitimált intézmények létrehozása, amelyek többek között a nemzeti költségvetési politikák és a versenyképességi menetrend felügyeletéért és összehangolásáért, valamint az euróövezet nemzetközi pénzügyi intézményekben való külső képviseléséért felelnének.

4. szakasz – Valódi európai adósság közös kibocsátása egy javított európai költségvetéshez kapcsolódóan, a Szerződés módosításával

A Bizottság, miután előkészítette az uniós és adott esetben az euróövezeti jogi keret minden esetleges változtatását, javaslatokat terjeszt elő kötvények lehetséges kibocsátására az uniós közjavakra (például infrastruktúra, kutatás és fejlesztés stb.) irányuló uniós beruházások finanszírozása, bizonyos fokú központi szintű abszorpció előírása révén az országspecifikus sokkhoz való alkalmazkodás megkönnyítése, illetve a versenyképességet és a potenciális növekedést javító, egy integrált gazdaságpolitikai kerethez kapcsolódó strukturális reformok lehetővé tétele érdekében.

INDOKOLÁS

1. Az Európai Parlament az euróövezet irányításával kapcsolatos szövegekben („hatos csomag”)¹ vezette be az eurókötvények elképzelését, több okból is:

- a fenntartható költségvetési fegyelem biztosítása, likvid piacokra alapozva, amelyek az egyes tagállamok saját helyzetét tükrözik;
- likvid és biztonságos eszközök biztosítása a befektetők számára, kihasználva az euró potenciáljából fakadó előnyöket a világpiacokon;
- az EKB védelme annak lehetővé tétele révén, hogy a monetáris politikára összpontosíthasson.

További kérdés az a veszély, amelyet az államadóssággal foglalkozó befektetők jelenlegi kivonulása jelent az egységes piac számára.

2. Az Európai Bizottság zöld könyve², amelynek közzétételét az EP a hatos csomagról folytatott tárgyalások során érte el, jó kiindulópont.

3. Az aktuális jelentés célja e kérdés még mélyrehatóbb vizsgálata, mégpedig a Parlament plenáris ülésén nagy többséggel megszavazott állásfoglalásban³ azonosított alábbi akadályok tanulmányozása révén: erkölcsi kockázat, jogi korlátok, az AAA minősítésű országok lehetséges további költségei.

4. Tekintettel az államadósság-válság és a bankszektor válsága között fennálló kapcsolatra, anélkül, hogy mód lenne most ennek további kifejtésére, meg kell említeni az államadósság-piacok stabilizálódásának a bankokra gyakorolt pozitív hatását. Az eurókötvények azonban nem csodaszerek, amelyek segítségével az ágazat elkerülheti adott intézkedések meghozatalát, így például egy bankszanálási alap vagy egy betétgarancia-alap létrehozását.

5. Az államadósság összevonását sem szabad félvállról venni. Ezt a szigorú feltételek betartásához kötött eszközt a stabilitás, nem pedig a kényelem érdekében kell felhasználni, és célja az erkölcsi kockázat korlátozása, nem pedig annak ösztönzése.

Mínthogy a hatos csomag, a költségvetési paktum és a kettes csomag elfogadása folyamatban van⁴, a kölcsönös költségvetési felügyelet és makrogazdasági konvergencia megerősítése is elindult.

Az eurókötvények felé tett minden előrelépést a költségvetési stabilizációval és a gazdasági konvergenciával összekapcsoló menetrend kilátásba helyezése ezért lehetővé vált⁵, és a két

¹ 2011. január 11-i jelentéstervezet, PR\853146EN; 2011. május 2-i jelentés, A7-0180/2011; 2011. szeptember 28-i első olvasat, T7-0422/2011 – a jogszabály 2011 végén lépett hatályba

² A stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatósága, COM(2011)0818, 2011.11.23.

³ A stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról szóló, 2012. február 15-i állásfoglalás

⁴ Az előzetes költségvetési tervek monitoringjára és értékelésére, valamint az euróövezeti tagállamok túlzott hiánya megszüntetésének biztosítására vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendeletervezetek

⁵ Az eurókötvények nem tévesztendőek össze a projektkötvényekkel (infrastrukturális projektek finanszírozására kibocsátott kötvények, amelyeket az Európai Beruházási Bank garantál)

folyamatnak szükségszerűen kéz a kézben kell járnia.

6. Annak érdekében, hogy a polgárok és a piacok számára új távlatokat biztosítsanak, fontos középtávra tekinteni, a válság súlyosbodása viszont azonnali fellépést tesz szükségessé: az EKB-nak egy programot kellett elindítania, hogy likviditást biztosítson a bankok számára (LTRO), a tagállamok közötti kamatkülönbségek pedig nőnek. Annak ellenére, hogy reformokat hajtanak végre, egyes tagállamok magasabb kamatokat fizetnek, kockáztatva ezzel, hogy fizetéképtelenné válnak, míg más tagállamok rendkívül előnyös kamatlábakhoz jutnak, részben kiváló teljesítményüknek, részben pedig partnereik gondjainak köszönhetően.

A mi felelősségünk, hogy intézkedéseket hozzunk a piaci torzulások megszüntetése és az euróövezet stabilizálása érdekében: ha ez a helyzet folytatódik, az európai projekt lényegét, a polgárok közötti harmóniát érintheti hátrányosan. Hatással lenne a harmadik felek előtti hitelességünkre is, amint azt a G8-ak Camp David-i találkozója is megmutatta.

I. rész – A közvetlen jelen

Két eszközt lehet külön-külön vagy együttesen felhasználni a kamatlábkülönbségek korlátozására, a fegyelem további fenntartása mellett.

I.1. Az államadósság-visszavásárlási alap („visszavásárlási alap”)

A német gazdasági szakértők tanácsa által javasolt megoldás azzal járna, hogy a tagállamoknak a nemzeti GDP 60%-át meghaladó adósságát egy közös felelősség alá tartozó, hozzávetőlegesen 25 éves élettartamú alapba helyeznék¹. A részt vevő tagállamok vállalják, hogy szigorú költségvetési fegyelmet tartanak be, és reformokat hajtanak végre (versenyképesség/növekedés). Az előzetes garanciák (biztosítékok) mellett bizonyos adóbevételeket is az alaphoz rendelnének.

A véges élettartam csökkenti az erkölcsi kockázatot és a közös adósság jogi akadályát². A nemzeti szinten továbbra is kibocsátott adósság (a GDP 60%-a) többletköltsége természetesen problémás lehet bizonyos országok (például Olaszország) számára, míg mások (például Spanyolország) csak korlátozott előnyre tennének szert. A hatos csomag azonban máris drasztikus adósságcsökkentést ír elő. A kamatlábak korlátok közé szorítására szolgáló eszköz nélkül ezt a kötelezettséget nehezebb lesz tiszteletben tartani.

A Parlament ECON bizottsága ezért kérte ennek az alapnak a létrehozását, amikor 2012. június 14-én a kettes csomagról szavaztak.

I.2. Eurókinccstárjegyek

¹ A német gazdasági szakértők tanácsának 2011. decemberi éves jelentése, III. fejezet – „Válságban az euróövezet” és zöld könyv (3. keretes szövegrész).

² 191. §: „A visszavásárlási paktum kétségtelenül megállná a helyét a német legfelsőbb bíróság általi ellenőrzés során. 2011. szeptember 7-i ítélete szerint a német parlament nem ruházhatja át határozatlan költségvetés-politikai engedélyek révén a költségvetésért viselt felelősségét más szereplőkre.

Ami e téren döntő, az először is az, hogy a német jogalkotónak eseti alapon lehetősége van arra, hogy döntsön az európai partnereinek folyósítandó támogató kifizetésekről, amelyek érintik a kiadásokat. Másodsor, a német szövetségi költségvetés lehetséges terhelését időben, nagyságrendileg és tartalmát tekintve be kell határolni.”

Az eurókinctárjegyek létrehozásának¹ célja – igen eltérő logikát követve – a likviditási kockázat megszüntetése a részt vevő tagállamok adóssága egy részének (hozzátétőlegesen 900 milliárd euró) közös rövid távú finanszírozása révén (a GDP legfeljebb 10%-a/egy évnél rövidebb futamidő). A kibocsátás ütemezéséről továbbra is a tagállamok döntenek. A kibocsátás közös (egy adósságkezelő ügynökség révén) és kizárólagos; a garancia egyetemleges. A rendszerből az előzetesen eldöntött feltételek szerint ki lehet lépni.

Mivel a tagállamok közös kötelezettségvállalása bármikor semmissé tehető, létezik bizonyos számú jogi fenntartás, amellyel meg kell birkózni. Az adósságpiacok likviditásának biztosítása révén ezek a kincstárjegyek megkönnyíthetnék az EKB bankoknak szóló LTRO programjának fokozatos kivezetését is. A tőkeszükségletre vonatkozó (a Bázel III. révén végrehajtott) szabályokkal együtt az eurókinctárjegyek különösen vonzó befektetést jelenthetnek.

Végezetül ezek a kincstárjegyek közvetetten alacsonyabb hosszú lejáratú kamatlábakat eredményeznének, valamint megkönnyítenék az EKB monetáris politikájának és kockázatkezelésének transzmisszióját is.

C. Lagarde és O. Blanchard (IMF) a sajtóban e kincstárjegyek mellett foglaltak állást.

I.3. Mi a helyzet a meglévő eszközökkel (EFSF/ESM)?

A 2010-ben létrehozott EFSF révén már sor került közös európai értékpapírok kibocsátására, a zöld könyv harmadik lehetőségének szellemében (önálló felelősség). Az eurókötvényekkel kapcsolatos vita némi perspektívát igényel. Minden attól függ, miről beszélünk.

Csábítónak tűnik kicsiben, közös garanciák nélkül indulni, de ezekhez az értékpapírokhoz még befektetőket is kell találni², túlzott biztosítékok nélkül. Ezt a lehetőséget ezért kizárjuk. Másrészt a párhuzamosságok elkerülése érdekében az EFSF vagy akár nagyobb mértékben az ESM szerepet játszhatnak például adósságkezelő ügynökségként.

A Parlament mindenesetre hangsúlyozni szeretné a demokratikus legitimitás javításának szükségességét: az EFSF, egy luxemburgi jog hatálya alá tartozó társaság, csak a hozzájáruló tagállamok nemzeti parlamentjeinek ellenőrzése alá tartozik, az ESM-et pedig európai szinten nem ellenőrzik. Bármilyen döntéseket is valósítanak meg a kormányok a jövőben, arra kérjük őket, hogy komolyan vegyék figyelembe az elszámoltathatóság (az általános tájolás, a vezetői döntések helytállósága) és az uniós szintű számviteli felügyelet szükségességét.

2. rész – Rövid táv (a meglévő Szerződés keretében)

A leghaladóbb javaslat a kék kötvény³, amellyel a Bizottság a zöld könyv második

¹ Eurobills, not Eurobonds (Eurókinctárjegyek, nem pedig eurókötvények), Ch. Hellwig és T. Philippon, vox.eu.org

² A kosárkötvény vagy „eurogovies” (az euróövezet tagállamainak kötvényeiből álló kosár) létrehozása okos megoldás, de nem felel meg az „európai” eszköz iránti igénynek

³ The Blue bond proposal (A kék kötvényre vonatkozó javaslat), Bruegel Policy Brief, Delpla/von Weizsäcker, 2010. május

lehetőségében foglalkozik: ez abból áll, hogy az egyes nemzeti adósságokat felbontják „kék” adósságra (a GDP 60%-a alatti rész, elsődleges adósság) és „piros” adósságra (a 60% feletti rész, alárendelt adósság); a kék adósságra egyetemleges felelősség vonatkozna, a piros adósság pedig nemzeti szintű maradna. Egy adósságkezelő ügynökség (vagy a nemzeti ügynökségekből álló konzorcium) vegyes kék kötvényeket bocsát ki, és a szerzett forrásokat egy előre meghatározott elosztási kulcs alapján juttatja vissza.

Megtartjuk a piros adósság csökkentésére készítő erős ösztönzőt, és egy olyan piacot hozunk létre, amely méretét, minőségét és likviditását tekintve egyenértékű az amerikai államadósság-piacca, a mennyiségeket pedig egy független európai szerv rögzíti a nemzeti parlamentek ellenőrzése mellett (ennek lehetővé kell tennie számunkra, hogy a meglévő Szerződések keretén belül dolgozzunk, és elkerüljük egyes nemzeti alkotmányok módosítását). Természetesen még mindig sok a nyitott kérdés, mégpedig a piros adósság többletköltségét illetően, amely igen elkeserítő egyes országok számára.

Az AAA minősítésű országokra gyakorolt túlzott hatás elkerülése érdekében tökéletesen elképzelhető modulált kamatlábak országok szerinti meghatározása, mégpedig a költségvetési fegyelem betartásától és a makrogazdasági erőfeszítésektől függően¹.

3. rész – Középtáv (új Szerződés mellett)

Miután a fegyelem és a makrogazdasági konvergencia folyamatban van, az egyetemleges eurókötvények könnyebben elképzelhetővé válnak. Ezek szükségessé tennék a Szerződés felülvizsgálatát, és egyes tagállamokban az alkotmány módosítását, amint arra a zöld könyv az első lehetőségben emlékeztet.

E lépés kihívásait figyelembe véve azt javasoljuk, hogy ismét az egységes valuta esetében alkalmazott módszert kövessük: „Delors-bizottság”, az EKB szerephez való juttatása és az EP révén megvalósuló európai szintű demokratikus legitimitáció mellett: a tagállamok (kormányoktól független) képviselői a Bizottsággal és az EKB-val együttműködve javaslatokat dolgoznak ki, amelyeket az EP-ben és a Tanácsban nyilvánosan megvitatnának, azzal a szándékkal, hogy létrehozzák a kötvényeket az összes szükséges garanciával: szigorú költségvetési feltételeesség és makrogazdasági konvergencia, egy európai kincstár létrehozása, fokozott demokratikus legitimitás, az euró külső képviselője.

4. rész – Hosszú távon szövetségi adósság az euróövezet számára?

Az eurókötvények még a 3. részben kilátásba helyezett legintegráltabb formában is különböznenek a szövetségi államok által kibocsátott kötvényektől, mert összesített módon a tagállamok, nem pedig az euróövezet adósságait finanszíroznák.

Az Egyesült Államokban az amerikai kincstár által kibocsátott kötvények párhuzamosan

¹ An Eurobond without a free rider (Eurókötvény potyautasok nélkül), Natixis, Cuillière/El Moutawakil, 2011. október, illetve „Gains for All: A Proposal for a Common Euro Bond” (Nyereség mindenki számára: egy közös eurókötvényre irányuló javaslat), De Grauwe/Moesen, Intereconomics, 2009. május/június

léteznek a szövetségi államok által kibocsátott kötvényekkel, amelyek azok kizárólagos felelősségét képezik (a mulasztás lehetséges, nincs „megmentés”).

Intellektuális szempontból szólva, ennek a 2. „Delors-bizottságnak” tanulmányoznia kell egy euróövezeti adósság idővel történő létrehozását is, minden szükséges garancia mellett, amely a költségvetés saját bevételein alapulna, és amelyet olyan költségvetés támogatna, amely anticiklikus szerepet tölthetne be, és a termelőberuházásokat, nevezetesen az európai „közjavakat” (például környezet, biztonság) finanszírozhatná.

A lehetőség megérdemli az elemzést, egyrészt az euróövezet közös stabilitásának, másrészt a tagállamok költségvetési szabadságának megőrzése érdekében. Jelen pillanatban az a problémánk, hogy miközben a fentiek közül az első még nincs meg, a másodikat máris csökkentettük, és a szükséges kölcsönös felügyelet meglehetősen tovakodónak bizonyul.

A szövetségi megoldás elutasítása szintén költséggel jár, amely – jóllehet azt ritkán említik – nem kevésbé valós.

16.7.2012

VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Gazdasági és Monetáris Bizottság részére

a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról
(2012/2028(INI))

Előadó: António Fernando Correia De Campos

JAVASLATOK

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság felhívja a Gazdasági és Monetáris Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy a kötvények közös kibocsátásának szükséges előfeltételeként fenntartható költségvetési keretnek kell rendelkezésre állnia; úgy véli, hogy a stabilitás és növekedés kultúrájára és megbízható rendelkezésekre alapozva a stabilitási kötvények elősegíthetik a stabilitást az euróövezetben; kijelenti, hogy a stabilitási kötvények enyhíthetik az állampapírokra nehezedő nyomást, teret nyitva a növekedés és a foglalkoztatás számára, fellendítve a kis- és középvállalkozások fejlődését és hozzájárulva a belső piac kiteljesítéséhez;
2. rámutat arra, hogy a közös stabilitási kötvények a kamatkockázatok közössé alakításával járnak, és erősítik a biztosítottak magatartásával kapcsolatos erkölcsi kockázat jellegzetes problémáit, amelyeket az adós államoknak kezelniük kell a költségvetési politika szigorú fegyelmének megvalósításával, a rendezett államháztartás elérése és a pénzügyi piacok bizalmának elnyerése érdekében; rámutat, hogy az adósságok közössé alakítása révén a tagállamok abba a kísértésbe eshetnek, hogy a költségvetési fegyelem terén túlzottan kevés erőfeszítésre vállalkoznak, ha elmarad a szigorú feltételekhez kötés és felügyeleti mechanizmusok létrehozása;
3. úgy véli, hogy az erkölcsi kockázat a garanciák és a fiskális fegyelmet ösztönző mechanizmusok megfelelő meghatározásával elkerülhető;
4. azon a véleményen van, hogy a stabilitási kötvények a költségvetési fegyelemre és a jobb gazdaságirányításra vonatkozó követelmények beépítése révén támogathatnák a fenntartható és felelősségteljes költségvetési gyakorlatokat;

5. rámutat arra, hogy a közös stabilitási kötvények bevezetésének szükségszerűen együtt kell járnia az államadósság tartós csökkentését, a tagállami strukturális reformokat, valamint a rendezett költségvetési politikát magukban foglaló intézkedésekkel;
6. a közös stabilitási kötvényekre a gazdasági és költségvetési konvergencia folyamatának eredményeként tekint, de úgy ítéli meg, hogy a közös kötvények kibocsátása – amint a szükséges előfeltételek és kritériumok teljes mértékben teljesülnek – hosszabb távon hozzájárulhat az adósságválság megoldásához, valamint hogy egyéb költségvetési eszközök alkalmasabbak a kis- és középvállalkozások támogatására és azok likviditásának növelésére;
7. üdvözli, hogy a stabilitási kötvények rendszereit illetően több lehetőséget is elemeznek, úgy véli azonban, hogy még alaposabban tovább kellene vizsgálni a zöld könyv 2. mellékletében felsorolt valamennyi meglévő javaslatot, továbbá a Német Gazdasági Szakértők Tanácsa közelmúltban tett javaslatát; úgy véli, tovább kell vizsgálni, hogy az egyes országoktól beszedett eltérő kamatokkal mennyire lehet ellensúlyozni az 1. lehetőséghez kapcsolódó jelentős erkölcsi kockázatot;
8. felhívja a Bizottság figyelmét arra, hogy legyen tekintettel a kötvények jelenlegi tulajdonosainak jogaira oly módon, hogy új stabilitási kötvényeket előre sorolt kötvényként bocsássák ki;
9. felkéri a Bizottságot annak tisztázására, hogy a követelményeket nem teljesítő tagállamok milyen esetekben kerülhetnek az Európai Unió megerősített felügyelete és ellenőrzése alá, továbbá hogy ebben az esetben milyen beavatkozási hatáskörrel rendelkezik az Európai Unió, valamint a stabilitási kötvények megvalósíthatóságáról szóló, szükséges politikai tárgyalások és nyilvános konzultáció kezdeményezésére – miközben rámutat arra, hogy az erkölcsi kockázat elkerüléséhez szükséges intézkedések hatással lehetnek a tagállamok költségvetési szuverenitására–, továbbá a stabilitási kötvényekhez szükséges gazdasági és intézményi feltételek gyors érvényesítése céljából megkövetelt koordinációs és felügyeleti mechanizmusok tisztázására;
10. úgy véli, hogy a stabilitási kötvények bevezetéséhez egységes uniós jogszabályokra van szükség;
11. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 125. cikke tiltja a tagállamoknak, hogy átvállalják valamely másik tagállam kötelezettségeit;
12. felhívja a Bizottságot annak kifejtésére, hogy a közös stabilitási kötvények bevezetése az EUMSZ 125. cikkében foglalt, szerződésben meghatározott felelősségkizárás tekintetében hogyan történne, és mennyiben lenne szükség módosításokra a tagállamok nemzeti jogában;
13. felkéri a Bizottságot, hogy fejtse ki a közösen kibocsátott eszközök jogszabályi hátterét, továbbá határozza meg a vita esetén illetékes szerveket a szükséges megfelelő mechanizmusok érdekében, amelyekkel előre gondoskodnak a befektetők védelméről;
14. ajánlja a Bizottságnak, hogy tisztázza az erős fiskális konszolidáción és költségvetési fegyelmen alapuló kilépési és belépési kritériumokat, vegye ugyanakkor figyelembe a

jelenlegi válságot és a számos euróvezeti országban bevezetett költségvetési kiigazításokat.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	10.7.2012
A zárószavazás eredménye	+ : 23 - : 7 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Cristian Silviu Buşoi, Sergio Gaetano Cofferati, Birgit Collin-Langen, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, António Fernando Correia de Campos, Cornelis de Jong, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Louis Grech, Philippe Juvin, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Sirpa Pietikäinen, Phil Prendergast, Mitro Repo, Robert Rochefort, Heide Rühle, Andreas Schwab, Catherine Stihler, Emilie Turunen, Barbara Weiler
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Raffaele Baldassarre, Jürgen Creutzmann, María Irigoyen Pérez, Emma McClarkin, Sabine Verheyen, Anja Weisgerber

4.6.2012

VÉLEMÉNY A JOGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Gazdasági és Monetáris Bizottság részére

a stabilitási kötvények bevezetésének megvalósíthatóságáról

(2012/2028(INI))

Előadó: Raffaele Baldassarre

JAVASLATOK

A Jogi Bizottság felhívja a Gazdasági és Monetáris Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. üdvözli a Bizottság zöld könyvét, amely megfelelő kiindulási alapot jelent az Unión belüli pénzügyi stabilitás, költségvetési fegyelem és gazdasági növekedés erősítését szolgáló lehetséges megoldások felméréséhez; emlékeztet arra, hogy a stabilitási kötvények középtávon a stabilitás biztosításának eszközei lehetnek, és az államadósság-válság hatékony leküzdése érdekében további pótlólagos intézkedésekre van szükség;
2. hangsúlyozza, hogy az előterjesztett javaslatok közül az államadósság-válságra a legmegfelelőbb választ a tagállami kibocsátás stabilitási kötvények kibocsátásával való teljes kiváltása jelentené; úgy véli azonban, hogy még teljesíteni kell a gazdasági, pénzügyi és politikai integrációval kapcsolatos vonatkozó előfeltételeket; úgy véli ezért, hogy a megvalósításnak fokozatosnak kell lennie, különösen a stabilitási kötvények jogi végrehajtása tekintetében; felkéri a Bizottságot, hogy sürgősen tisztázza a stabilitási kötvények végrehajtására vonatkozó jogi kerettel kapcsolatos valamennyi jogi aggályt, és ennek megfelelően tegyen javaslatokat, adott esetben a Parlament és a Tanács bevonásával;
3. úgy véli, hogy az uniós joggal való összhang a stabilitási kötvények bevezetésének előfeltétele; ennek megfelelően hangsúlyozza, hogy az erkölcsi kockázat veszélyének csökkentése és a költségvetési fegyelem erősítése mellett szilárd jogi keretre van szükség a pénzügyi piac stabilitásának a Szerződéssel összhangban történő biztosítása érdekében;
4. tisztában van azzal, hogy a stabilitási kötvények bevezetése javíthatja a költségvetési politikák tagállami szintű végrehajtását; másrészt rámutat arra, hogy a gazdasági

kormányzással kapcsolatos további intézkedések szükségessé tehetik a Szerződés módosítását; felszólítja a Bizottságot, hogy vizsgáljon meg az államadósság-válság gyors leküzdésére irányuló további intézkedéseket;

5. osztja a Bizottság aggodalmait a stabilitási kötvényeknek a tagállami számviteli szabályok szerinti kezelésével összefüggő kérdésekkel kapcsolatban; sürgeti a Bizottságot, hogy végezze el a stabilitási kötvényekre vonatkozó különböző garanciális struktúrák GDP-arányos nemzeti államadósságra gyakorolt hatásának átfogó értékelését;
6. tudomásul veszi a Bizottság által a zöld könyvben említett erkölcsi kockázat problémáját, azonban szükségesnek tartja az erkölcsi kockázat problémájának részletes elemzését annak érdekében, hogy ezzel kapcsolatban le lehessen vonni a helyes következtetéseket és adott esetben meg lehessen találni a megfelelő megoldásokat;
7. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg alaposabban a különböző megközelítések fokozatos bevezetésén keresztül történő lehetséges kombinációját; úgy véli, hogy e célból a stabilitási kötvények részleges megközelítésen alapuló bevezetése a jogi korlátok leküzdése mellett megkönnyíthetné a piac részéről való elfogadást;

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	31.5.2012
A zárószavazás eredménye	+ : 20 - : 1 0 : 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Raffaele Baldassarre, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Françoise Castex, Christian Engström, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Sajjad Karim, Klaus-Heiner Lehne, Antonio Masip Hidalgo, Evelyn Regner, Francesco Enrico Speroni, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Cecilia Wikström, Zbigniew Ziobro, Tadeusz Zwiefka
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Eva Lichtenberger, Axel Voss
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Elisabeth Morin-Chartier

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	29.11.2012
A zárószavazás eredménye	+ : 19 - : 12 0 : 7
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Jean-Paul Basset, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Liem Hoang Ngoc, Othmar Karas, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Philippe Lamberts, Hans-Peter Martin, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Sampo Terho, Marianne Thyssen, Corien Wortmann-Kool, Pablo Zalba Bidegain
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Philippe De Backer, Herbert Dorfmann, Ashley Fox, Sophia in 't Veld, Marisa Matias, Nils Torvalds
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Evelyne Gebhardt, Monika Hohlmeier, Christa Kläß, Christa Kläß, Jan Kozłowski, Edvard Kožušník, Jo Leinen, Peter Liese